

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **J. L.**, bytem D. 703/4, 353 01 M. L., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 1.10.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 11.8.2015 č.j. X/315-MMA o starobní důchod,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 11.8.2015 č.j. X/315-MMA a jemu předcházející rozhodnutí č.j. R-21.4.2015-427/570 828 1018 ze dne 21.4.2015 se **z r u š u j í** pro nepřezkoumatelnost a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 1.10.2015 se žalobce *domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 11.8.2015 č.j. X/315-MMA*, neboť s ním nesouhlasil, protože dle něho ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 363/2009 Sb., *o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993* (dále jen **nařízení vlády**), žádné podmínky pro vznik nároku nestanoví, naopak stanoví výhradně postup výpočtu procentní výměry důchodu v případě, že podmínky byly splněny; namítal tedy zřejmou nesprávnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalobce souhlasil se zjištěným počtem odpracovaných dní v zaměstnání v hornictví v I. AA pracovní kategorii v uranových dolech i s tím, že směny odpracoval před 1.1.1993, neboť dne 31.12.1992 musel toto zaměstnání ukončit z důvodů naplnění nejvyšší přípustné expozice (dále jen **NPE**), jak bylo uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Rozhodně však nesouhlasil s právním názorem žalované, že pro splnění podmínek pro nárok na starobní důchod nebo přepočet dříve přiznaného starobního důchodu je nezbytné, aby zaměstnání v hornictví bylo vykonáváno jak před 1.1.1993, tak i po 31.12.1992. Ve zmocňovacím

ustanovení § 107 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., *o důchodovém pojištění* (dále jen **zákon**), ani ve znění nařízení vlády není žádné ustanovení, které by stanovilo jako podmínku vzniku nároku na tento typ starobního důchodu výkon zaměstnání v hornictví po 31.12.1992. V původním znění účinném od 1.7.2009 do 31.5.2015 byl stanoven „pouze“ konečný termín 31.12.2008 pro splnění podmínky odpracování příslušného počtu směn, který však byl novelou účinnou od 1.6.2015 zrušen. Pokud tedy jde o časové období stanovené nařízením vlády pro splnění podmínky odpracování příslušných směn, je to pouze a jen den 1.1.1993, před kterým musí být odpracována byť jediná směna zaměstnání v hornictví. Žalobce zdůraznil, že stávající starobní důchod mu byl přiznán při dosažení věku 56 let při použití § 174 zákona č. 100/1988 Sb., *o sociálním zabezpečení* (dále jen **ZoSZ**), ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, neboť do 31.12.1992 odpracoval v I. AA pracovní kategorii - URAN více než 9 a půl roku avšak méně než 10 roků a toto zaměstnání k uvedenému dni trvalo. Nesplnil tedy podmínky pro přiznání starobního důchodu při dosažení věku 55 let, ale je přesvědčen, že všechny podmínky § 1 nařízení vlády splnil. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. (*K žalobě připojil i kopii napadeného rozhodnutí.*)

Napadeným rozhodnutím ze dne 11.8.2015 č.j. X/315-MMA žalovaná rozhodla, že rozhodnutí ČSSZ č.j. R-21.4.2015-427/570 828 1018 ze dne 21.4.2015 se mění tak, že účastníku řízení se pro nesplnění podmínek ustanovení § 1 nařízení vlády zamítá žádost o zvýšení starobního důchodu. V odůvodnění tohoto rozhodnutí mimo jiné uvedla, že dne 20.2.2015 uplatnil žalobce prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení Cheb (dále jen **OSSZ**) žádost o úpravu výše starobního důchodu dle nařízení vlády, která byla zamítnuta. V rozhodnutí OSSZ je v odůvodnění uvedeno, že žalobce v období od 1.1.1993 do 31.12.2008 získal 0 směn v zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie a z toho 0 směn v uranových dolech s tím, že pracovní poměr skončil ke dni 31.12.1992. Po 31.12.1992 nebyl žalobce zaměstnán v hornictví v uranových dolech v organizaci DIAMO, správa uranových ložisek, Příbram. Kontrolou spisové dokumentace bylo zjištěno, že žalobce získal v období před 1.1.1993 celkem 3.594 kalendářních dní v zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie v uranových dolech a v období od 1.1.1993 do 31.12.2008 získal 0 směn v zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie a z toho 0 směn v uranových dolech. Zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie žalobce skončilo z důvodu dosažení NPE. ČSSZ konstatovala, že pro aplikaci nařízení vlády je rozhodující pouze výkon zaměstnání v hornictví zařazených podle předpisů účinných před 1.1.1993 do I. AA pracovní kategorie s tím, že musí jít vždy o výkon zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (v uranových dolech nebo v jiných než uranových dolech), které zakládá nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, a které je uvedeno v ustanovení § 14 odst. 2 písm. a) ZoSZ ve znění účinném do 31.12.1995. Období, kdy toto zaměstnání bylo před 1.1.1993 vykonáváno, není rozhodující a zároveň rozhodující není ani trvání zaměstnání I. pracovní kategorie k 31.12.1992. Podmínkou ovšem je, aby část získané doby zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie spadala do období před 1.1.1993 a část do období po 31.12.1992, přičemž však v uvedených obdobích nemusí jít o souvislý výkon zaměstnání I. AA pracovní kategorie. Dále žalovaná uvedla, že žalobce nevykonával po 31.12.1992 zaměstnání v hornictví zařazených podle předpisů účinných před 1.1.1993 do I. AA pracovní kategorie. K námitkám žalobce, že podmínky pro vznik nároku na přepočtený důchod jsou stanoveny v § 1 nařízení vlády s tím, že všechny podmínky dle svých slov splnil, opět

konstatovala, že pro aplikaci nařízení vlády je nutné, aby v období před 1.1.1993 a v období od 1.1.1993 do 31.12.2008 vykonával zaměstnání v I. AA pracovní kategorii. Žalobce nesplnil podmínky pro aplikaci nařízení vlády, neboť nezískal po 31.12.1992 žádný den zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie. V rámci řízení o námitkách bylo zjištěno, že napadeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády, když podmínky pro jeho aplikaci jsou uvedeny v § 1 tohoto nařízení. S ohledem na shora uvedené proto ČSSZ změnila dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád* (dále jen *s.ř.*) napadené rozhodnutí.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 16.11.2015 uvedla mimo jiné, že předmětem daného sporu je posouzení, zda-li na žalobce dopadá účinek nařízení vlády, jehož ustanovení § 1 až 4 žalovaná odcitovala. Dále uvedla, že dnem 1.7.2010 nabylo účinnosti nařízení vlády, jímž byl stanoven nižší důchodový věk u pojištěnců, kteří současně před 1.1.1993 a v období od 1.1.1993 do 31.12.2008 vykonávali zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, v tomto zaměstnání odpracovali stanovený počet směn, ale v důsledku zrušení pracovních kategorií ke dni 1.1.1993 nesplnili podmínku potřebné doby zaměstnání v I. pracovní kategorii stanovenou pro nárok na snížení věkové hranice pro odchod do starobního důchodu v 55 letech věku podle ZoSZ ve znění účinném do 31.12.1995. Zároveň je tímto právním předpisem řešen přepočet starobních důchodů těchto pojištěnců, což znamená, že ustanovení § 1 nařízení vlády se vztahuje na pojištěnce, kteří současně splnili tyto následující podmínky:

- a) v období před 1. 1. 1993 a v období od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2008 vykonávali zaměstnání I. AA pracovní kategorie,
- b) v období před 1. 1. 2009 odpracovali v zaměstnání I. AA pracovní kategorie celkem: aspoň 3 300 směn, popř. 2 200 směn v uranových dolech, nebo aspoň 3 081 směn, popř. 1 981 směn v uranových dolech, pokud výkon zaměstnání v I. AA pracovní kategorii skončili z důvodu dosažení NPE a
- c) nesplnili podmínky pro stanovení důchodového věku 55 let podle ZoSZ, ve znění účinném do 31.12.1995.

Zásadní podmínkou pro aplikaci nařízení vlády dle žalované tedy je, aby část získané doby zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie spadala do období před 1.1.1993 a část do období po 31.12.1992, přičemž však v uvedených obdobích nemusí jít o souvislý výkon zaměstnání I. AA pracovní kategorie. Žalovaná dále citovala § 74 zákona a § 174 odst. 1 písm. a) ZoSZ, dle něhož je podmínkou vzniku nároku na starobní důchod, že zaměstnání I. pracovní kategorie nebo služba I. nebo II. kategorie funkcí trvaly ke dni 31. prosince 1992. Mezi účastníky není sporné, že v zaměstnání I. AA pracovní kategorie URAN žalobce odpracoval ke dni 31.12.1992 celkem 9 roků a 309 dnů, k tomuto dni a s použitím koeficientu 0,6 odpracoval celkem 2 157 směn (což je více než požadovaných 1 981 směn), a k tomuto dni dosáhl NPE a skončil výkon zaměstnání I. AA pracovní kategorie URAN. Takto vnímaný přehled skutečností by v jistém směru mohl budit dojem, že žalobce by podmínky pro aplikaci nařízení vlády splňoval. Nicméně opak je pravdou, neboť žalobce si zjevně podmínky uvedené v § 1 mylně vyložil opomenutím, že aplikace nařízení vlády vyžaduje, aby část získané doby zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie spadala do období jak před 1.1.1993, tak část do období po 31.12.1992, kdy však již žalobce zaměstnání I. AA pracovní kategorie nevykonával, což ani nepopírá. Žalovaná i nadále setrvala na svém rozhodnutí ze dne 11.8.2015 a navrhla soudu zamítnutí žaloby.

Z *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce* bylo zjištěno, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 14.8.2015. Dále z něho vyplývá, že skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření účastníků ohledně žádosti žalobce o starobní důchod, počtu odpracovaných směn, jakož i době jejich výkonu odpovídají obsahu spisu. Ze záznamu oddělení rozhodování o námitkách pro oddělení 427 ze dne 17.7.2015 nazvaného „Autoremedura“ bylo zjištěno, že dle tohoto oddělení žalobce splnil podmínky § 1 nařízení vlády a jeho žádosti lze vyhovět. Ze záznamu oddělení 427 pro oddělení 315 ze dne 28.7.2015 naopak vyplývá, že podle Meritorní směrnice č. 2/2015 se nařízení vlády ve znění účinném od 1.7.2010 do 31.5.2015, vztahuje na pojištěnce, kteří mimo jiné splňují podmínku, že v období před 1.1.1993 a v období 1.1.1993 do 31.12.2008 vykonávali zaměstnání I. AA pracovní kategorie, vzhledem k tomu, že žalobce v období po 31.12.1992 již zaměstnání v hornictví nevykonával, domnívá se toto oddělení, že mu nárok na starobní důchod dle nařízení vlády nevznikl.

Žalobce dne 10.12.2015 k vyjádření žalované mimo jiné sdělil, že ustanovení § 1 od 1.6.2015 výslovně stanoví pouze jedinou časovou podmínku v písmenu a), že zaměstnání v hornictví muselo být započato před 1. lednem 1993. Podmínku trvání nebo existence výkonu tohoto zaměstnání po 31.12.1992 nejenže neobsahuje, ale ani z daného znění nelze dovodit předpoklad její existence. V ustanovení písmene b) se stanoví minimální počet směn odpracovaných v zaměstnání v hornictví pro vznik nároku a způsob přepočtu doby odpracované (a již u žalované vykázané) před 1. lednem 1993, což rozhodně nelze považovat za stanovení podmínky vzniku nároku. V písmenu c) je stanovena negativní podmínka tak, že se tato úprava nevztahuje na osoby, které splnily podmínky pro vznik nároku pro odchod do starobního důchodu při dosažení věku 55 let podle ZoSZ. Výslovně jsou tedy vyloučeni z této právní úpravy osoby, které musely do konce roku 1992 odpracovat v I. AA pracovní kategorii plnou stanovenou dobu pro vznik nároku na starobní důchod při dosažení věku 55 let, tedy 15 let, nebo 10 let v uranových dolech. Žalobce z pohledu § 1 nařízení vlády všechny stanovené podmínky splnil, návrhy na doplnění důkazů nemá, neboť sporným je „pouze“ právní výklad předpisu a ne skutkový stav.

V podání ze dne 25.1.2016 žalovaná uvedla, že podle nařízení vlády se snižuje důchodový věk horníků, kteří před 1.1.1993 a zároveň od 1.1.1993 vykonávali po stanovenou dobu zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech zakládající nárok na starobní důchod v 55 letech věku. Jinak řečeno, citované ustanovení se vztahuje na ty horníky, kteří začali své zaměstnání vykonávat před zrušením pracovních kategorií, tj. před 1. lednem 1993, tedy logicky museli začít v takovém zaměstnání pracovat už v roce 1992, pokračovali v něm i po tomto datu, a do 31.12.2008 splnili diferencované podmínky odpracování určitého počtu směn v podzemí hlubinných dolů. Žalobce nepochybně skončení svého zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm v hlubinných dolech ke dni 31.12.1992 a tímto nesplňuje podmínku nařízení vlády, neboť výkon takového zaměstnání od 1.1.1993 u žalobce již nepokračoval. Žalovaná vyjádřila přesvědčení, že v napadeném rozhodnutí potažmo ve svém vyjádření podala k dané problematice dostatečný výklad, který si žalobce mylně vyložil.

Žalobce v dalším podání ze dne 18.2.2016 pouze zopakoval své předchozí argumenty.

V podání ze dne 18.3.2016 žalovaná sdělila, že i nadále trvá na svém petitu, neboť postupovala zcela v souladu se zákonným předpisem.

Podle **§ 4 odst. 1 písm. a)** zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Soud v této věci rozhodl dle § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, když s tímto postupem žalobce i žalovaná souhlasili. (Žalobce v podání ze dne 18.2.2016, žalovaná ve lhůtě nesouhlas s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání nevyjádřila.) Současně byly splněny podmínky **stanovené v § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.**, podle nichž soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Podle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení; zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo; zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Dle § 74 zákona nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.

Podle § 21 odst. 1 písm. a) ZoSZ, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995 občan má nárok na starobní důchod, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň 55 let, byl-li zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a) nebo nejméně 10 roků v takovém zaměstnání v uranových dolech.

Dle § 174 odst. 1 a 2 ZoSZ, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995 občan, který vykonával před 1. lednem 1993 zaměstnání I. pracovní kategorie, popřípadě službu I. nebo II. kategorie funkcí, má po 31. prosinci 1992 nárok na starobní důchod též, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku alespoň

a) 56 let, byl-li zaměstnán nejméně 14 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 9,5 roku, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 19 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 19 roků ve službě I. kategorie funkcí,

- b) 57 let, byl-li zaměstnán nejméně 13 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 9 roků, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 18 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 18 roků ve službě I. kategorie funkcí,
- c) 58 let, byl-li zaměstnán nejméně 12 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 8 roků, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 16 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 16 roků ve službě I. kategorie funkcí nebo 17,5 roku ve službě II. kategorie funkcí, nebo
- d) 59 let, byl-li zaměstnán nejméně 11 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 7,5 roku, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až l) anebo 15 roků ve službě I. nebo II. kategorie funkcí.

Podmínkou vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 je, že zaměstnání I. pracovní kategorie nebo služba I. nebo II. kategorie funkcí trvaly ke dni 31. prosince 1992; za zaměstnání se pro tyto účely považují i náhradní doby a doby uvedené v § 5 odst. 1 a v § 6 odst. 1 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 117/1988 Sb.

Podle *§ 1 nařízení vlády ve znění účinném od 1.7.2010 do 31.5.2015* se toto **nařízení vztahuje na osoby**, které

a) **vykonávaly před 1. lednem 1993 zaměstnání v hornictví** se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, (dále jen „zaměstnání v hornictví“),

b) **odpracovaly před 1. lednem 2009** v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 300 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 2 200 směn, nebo pokud výkon zaměstnání v hornictví skončily z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, odpracovaly před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 081 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví **v uranových dolech, 1 981 směn**. Počet těchto odpracovaných směn za dobu před 1. lednem 1993 se zjistí tak, že počet kalendářních dnů zaměstnání v hornictví se vynásobí koeficientem 0,6 a zaokrouhlí směrem nahoru; za dobu po 31. prosinci 1992 se za odpracovanou směnu považuje každá směna, v níž osoba uvedená v písmenu a) po převážnou část vykonávala podle potvrzení vydaného podle § 4 zaměstnání v hornictví, a

c) **nesplnily podmínky uvedené v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, pro stanovení důchodového věku 55 let.**

Dle *§ 1 nařízení vlády ve znění účinném od 1.6.2015* se toto nařízení vztahuje na osoby, které

a) vykonávaly před 1. lednem 1993 zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem 1) zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, (dále jen „zaměstnání v hornictví“),

b) **odpracovaly v zaměstnání v hornictví** celkem aspoň 3 300 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 2 200 směn, nebo pokud výkon zaměstnání v hornictví skončily z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, odpracovaly před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 081 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 1 981 směn. Počet těchto odpracovaných směn za

dobu před 1. lednem 1993 se zjistí tak, že počet kalendářních dnů zaměstnání v hornictví se vynásobí koeficientem 0,6 a zaokrouhlí směrem nahoru; za dobu po 31. prosinci 1992 se za odpracovanou směnu považuje každá směna, v níž osoba uvedená v písmenu a) po převážnou část vykonávala podle potvrzení vydaného podle § 4 pod zemí zaměstnání v hornictví, a

c) nesplnily podmínky uvedené v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, pro stanovení důchodového věku 55 let.

Dle § 2 písm. b) nařízení vlády u osob uvedených v § 1, které splnily podmínky pro stanovení důchodového věku podle § 174 ZoSZ, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, důchodový věk činí 55 let a 6 měsíců; za důchodový věk se přitom považuje věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce, a neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

Podle § 3 odst. 2 nařízení vlády byly-li podmínky pro stanovení důchodového věku podle § 2 splněny po 30. červnu 2010, použije se pro stanovení procentní výměry starobního důchodu obdobně § 76a zákona.

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 11.8.2015 je důvodná.*

Předně je třeba konstatovat, že účastníci řízení považují za nesporné, že žalobce v zaměstnání I. AA pracovní kategorie URAN odpracoval ke dni 31.12.1992 celkem 9 roků a 309 dnů, tedy k tomuto dni a s použitím koeficientu 0,6 odpracoval celkem 2 157 směn a současně k tomuto dni dosáhl NPE, a proto skončil výkon zaměstnání I. AA pracovní kategorie URAN. Také je nesporné, že žalobce splnil podmínky § 174 odst. 1 a 2 ZoSZ pro vznik nároku na starobní důchod ve věku 56 let, když naopak dle § 21 odst. 1 písm. a) ZoSZ mu starobní důchod ve věku 55 let přiznán být nemohl, jelikož neodpracoval v dané kategorii zaměstnání 10 let.

Hlavní spornou otázkou mezi účastníky řízení byl tedy výklad § 1 nařízení vlády, konkrétně pak, zda lze v případě žalobce jej aplikovat či se na žalobce nevztahuje, protože po 31.12.1992 již nevykonával zaměstnání v hornictví z důvodu dosažení NPE.

Žalovaná v napadeném rozhodnutí i ve všech svých vyjádřeních opakovaně konstatuje, že zásadní podmínkou pro aplikaci nařízení vlády je, aby část získané doby zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie spadala do období před 1.1.1993 a část do období po 31.12.1992. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně ani napadeného rozhodnutí však není soudu jasné, z čeho žalovaná tuto podmínku dovozuje, když se omezuje pouze na citaci ustanovení z nařízení vlády, kde ovšem nic takového výslovně uvedeno není. V tomto směru považuje soud shodně s žalobcem napadené i jemu předcházející rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, když není seznatelné, jakými úvahami se správní orgán řídil, že dospěl k závěru, že pro vyhovění žádosti žalobce by musel získat i dobu zaměstnání v hornictví I. AA pracovní kategorie i po 31.12.1992. Tato nesrozumitelnost

rozhodnutí však nebránila soudu ve věcném posouzení námitky žalobce, tedy rozhodnutí o správném výkladu právního předpisu.

Nařízení vlády, tedy právní předpis, jehož výklad je mezi stranami sporný, bylo vydáno za účelem stanovení důchodového věku a přepočtu starobního důchodu některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993. V průběhu roku 1992 totiž došlo ke zrušení pracovních kategorií, tedy bylo nutné na tuto změnu reagovat, aby mohlo být ve vztahu ke všem horníkům postupováno v případě určení jejich starobních důchodů spravedlivě a zánik kategorií nebyl k jejich tíži.

Nařízení vlády pak v § 1 stanovuje podmínky, dle nichž lze určit, na které osoby se vztahuje. V době rozhodování správního orgánu I. stupně bylo účinné znění nařízení vlády do 31.5.2015. Žalobce pak splnil podmínku písmene a), když prokazatelně vykonával před 1. lednem 1993 zaměstnání v hornictví (zaměstnán od 1.3.1983 do 31.12.1992), druhou podmínku dle písmene b), když odpracoval před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 081 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 1 981 směn (9 roků a 309 dnů s použitím koeficientu 0,6 celkem 2 157 směn v uranových dolech), i třetí podmínku dle písmene c) tedy, že nesplnil podmínky uvedené v ZoSZ, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, pro stanovení důchodového věku 55 let, když v hornictví neodpracoval 10 let a jeho důchodový věk byl dle ZoSZ stanoven na 56 let. Toto ostatně nepopírá ani žalovaná, která ovšem tvrdí, že současně a zároveň musel být žalobce zaměstnán v hornictví i po 1. lednu 1993. Nařízení vlády ovšem k tomuto datu výslovně uvádí pouze podmínku být zaměstnán v hornictví před ním, nikoliv po něm, a pokud tuto dobu žalovaná dovozuje s písmene b), kde je uvedeno další datum a sice 1.1.2009, je třeba říci, že toto datum pouze určovalo, do kdy nejpozději musí být splněn celkový počet odpracovaných směn. Nelze z něho v žádném případě vyvodit další podmínku, že nějaké směny musely být pojištěncem odpracovány i v období od 1.1.1993 do 31.12.2008. K tomuto soud dodává, že novelou nařízení vlády účinnou od 1.6.2015 bylo datum 1.1.2009 z něho úplně vypuštěno, tedy byly podmínky pro jeho aplikaci ještě zmírněny a dopadá tak na ještě na širší okruh pojištěnců.

Soud připomíná, že § 1 písm. b) nařízení vlády určuje jednak celkový počet odpracovaných směn, ale ve své druhé části zohledňuje právě skutečnost, že od 1.1.1993 se již nevykazovaly roky, ale směny odpracované v původních pracovních kategoriích, proto byl stanoven způsob jejich přepočtu po tomto datu pro sjednocení počtu směn odpracovaných před 1.1.1993 a po tomto datu, žádný jiný důvod pro stanovení tohoto přepočtu nebyl dán (*oba ukazatele (roky–směny) bylo nutno převést na srovnatelnou základnu pomocí převodního klíče*). Není však stanoveno, že tento přepočet je nutné provádět u všech osob, z čehož by bylo možno dovodit, že by tedy musely odpracovat alespoň jednu směnu po 1.1.1993.

Jediné, z čeho žalovaná patrně určila, že se nařízení vlády na žalobce nevztahuje, je v dávkovém spisu zmíněná Meritorní směrnice č. 2/2015, která ovšem nemůže být v rozporu s nařízením vlády, protože pokud by úmyslem vlády byl výklad žalované dle této směrnice, musel by být uveden i v předmětném nařízení vlády, když pouze jeho výklad je pro účastníky závazný. Meritorní směrnice je navíc vnitřní předpis žalované, který nemůže být v rozporu se zákonným předpisem a nemůže vytvářet nové podmínky pro pojištěnce, jelikož má pouze

upravovat a sjednocovat postupy žalované při rozhodování právě na základě tohoto nařízení vlády.

Žalobce dle názoru soudu i žalované splnil podmínky podle § 174 odst. 1 písm. a) ZoSZ ve spojení s § 74 zákona pro vznik nároku na starobní důchod, a to ke dni 28.8.2013, kdy dosáhl věku 56 let a měl odpracováno 9 let a 306 dnů v I.AA pracovní kategorii v uranových dolech. Současně však dle názoru soudu splnil i všechny podmínky stanovené v § 1 nařízení vlády, tedy se na něj toto ustanovení také vztahuje. Z § 1 písm. c) nařízení vlády je zřejmé, že se nepoužije, pokud pojištěnci vznikl nárok na důchod ve věku 55 let podle ZoSZ, což žalobce splnil, neboť mu vznikla nárok na starobní důchod v 56 letech, ovšem v případě, kdy pojištěnec splňuje podmínky obou předpisů (*nařízení vlády i ZoSZ*) zcela logicky musí být aplikován předpis, který je pro pojištěnce příznivější. V tomto případě je to nařízení vlády, když podle jeho § 2 písm. b) by měl žalobcův důchodový věk činit tedy 55 let a 6 měsíců (nikoliv 56 let jako dle ZoSZ) a v souladu s § 3 odst. 2 nařízení vlády se pro stanovení procentní výměry starobního důchodu použije § 76a zákona.

S ohledem na shora uvedené, kdy žalobní body soud shledal důvodnými ve shora uvedeném rozsahu, proto dle § 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 1 věta první, odst. 3 a 4 s.ř.s. *rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 11.8.2015 i jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 21.4.2015 a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I.)*, jelikož zjistil, že napadené rozhodnutí žalované i jemu předcházející rozhodnutí jsou nesrozumitelná, když z nichž nejsou zcela patrné důvody, které vedly správní orgány k závěrům uvedeným v jejich rozhodnutí, jež nejsou v souladu s nařízením vlády, což způsobuje vady řízení, proto byla obě rozhodnutí ze dne 21.4. a 11.8.2015 soudem zrušena.

Žalovaná v této věci tedy vydá nové rozhodnutí, kterým rozhodne o starobním důchodu žalobce na základě jeho žádosti o zvýšení tohoto důchodu dle nařízení vlády v souladu s jeho zněním, jelikož žalobce splňuje podmínky v něm stanovené a tím bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 121/2015-37 ze dne 18.8.2016, přičemž právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s. Soud ještě připomíná, že při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), tj. k datu 11.8.2015.

Žalobce byl ve věci úspěšný, ovšem žádnou náhradu nákladů řízení nepožadoval, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 18. srpna 2016

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová

JUDr. Alena Hocká, v.r.
samosoudkyně